

JAARVERSLAG Bibliorura 2022

Publieksversie

#jouwbibliotheek

de Bibliotheek

Bibliorura

JOUW BIBLIOTHEEK

Met dit jaarverslag legt de Bibliotheek Bibliorura verantwoording af over haar activiteiten en prestaties in 2022. Onze economische en maatschappelijke impact is onlosmakelijk verbonden met onze rol als publieke onderneming, en loopt daarom als een rode draad door dit jaarverslag.

MISSIE EN MOTTO

De missie van de Bibliotheek Bibliorura luidt als volgt: Bij Bibliorura kun je in vrijheid ontwikkelen door te lezen, te leren en te dromen. Hiermee bieden wij iedereen de mogelijkheid om volwaardig deel te kunnen nemen aan de maatschappij.

We hanteren daarbij als motto: Wij geloven in gelijke kansen. Goed kunnen lezen draagt hieraan bij.

*Foto cover:
Nieuwe Boekenbaas Mila
(Foto: John Peters)*

VOORWOORD

We kijken terug op een jaar dat begon in lockdown. Een jaar met beperkingen als gevolg van Covid. De grootste beperking was natuurlijk het feit dat we onze deuren gesloten moesten houden. Gelukkig zag de overheid in dat dit toch echt een groot gemis was voor mensen. En dat was voor de overheid dan ook de reden om bibliotheken uit te roepen tot essentiële voorzieningen. Met andere woorden: onze deuren mochten weer open! Wij konden weer helpen bij de zoektocht naar informatie. Het liep niet meteen storm. Mensen waren nog voorzichtig, vooral in het begin van het jaar. Begrijpelijk! We zijn dus nog niet helemaal terug op het niveau van vóór Covid wat bezoekersaantallen en uitleningen betreft. Maar we komen weer aardig in de buurt.

Gelukkig wisten steeds meer mensen (weer) de weg naar de bibliotheek te vinden. Om een lezing bij te wonen, een cursus digitale vaardigheden te volgen, naar een schrijver te luisteren, om vragen te stellen, even ongestoord de krant te lezen of te studeren. Iedereen is weer welkom in onze bibliotheek, we zijn letterlijk en figuurlijk een 'warme kamer'. De boodschap die ik dan ook wil meegeven is dat de bieb meer is dan een plek met boeken. We maken deel uit van de gemeenschap. Wist je dat we op bijna alle scholen in Roermond en Roerdalen actief zijn? Dat we speciale activiteiten ontwikkelen voor kinderen, jongeren en volwassenen?

‘Goed kunnen lezen en beschikken over voldoende basisvaardigheden zijn noodzakelijk om mee te kunnen doen in de maatschappij’

Maar laten we niet vergeten dat goed kunnen lezen essentieel is. Daarom blijft leesbevordering en het bevorderen van basisvaardigheden ons belangrijkste doel. Want goed kunnen lezen en beschikken over voldoende basisvaardigheden zijn noodzakelijk om mee te kunnen doen in de maatschappij. Die boodschap blijven we uitdragen, daar blijven we aan werken. Op die manier krijgt iedereen de kans zich te ontwikkelen om actief mee te doen in onze samenleving.

Blijf lezen, leren en dromen.

Jeanine Deckers
Directeur - Bestuurder

de Bibliotheek

Biblorura

Roerdalen

De Bibliotheek Bibliorura had in 2022 één locatie die voor het publiek toegankelijk is. Deze ligt in Roermond en was zeven dagen per week geopend. Daarnaast hebben we in 2022 een locatie in de gemeente Roerdalen in gebruik genomen, maar die wordt uitsluitend gebruikt als leslocatie en als kantoorruimte. Verder ondersteunen wij de vrijwilligersbibliotheken in Roerdalen met praktische hulp en we verzorgen een ophaal- en besteldienst voor de leden in Roerdalen die gebruik maken van een serviceabonnement. In 2022 waren er 32 leden met een serviceabonnement die gezamenlijk 228 boeken hebben geleend. In 2021 waren dat 247 boeken die door 29 leden geleend werden. Het aantal geleende boeken is dus gedaald maar het aantal leden is gegroeid.

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	6
Wat betekent de bibliotheek voor jou?	6
Lezen	10
Leesbevordering & leesplezier	10
BoekStart	12
Leesplezier in het onderwijs	14
Leesbevorderingscampagnes	16
Leren	18
Digitale inclusie en digitaal burgerschap	18
Een leven lang leren	20
Dromen	24
2022 in cijfers	32

INLEIDING

WAT BETEKEN DE BIBLIOTHEEK VOOR JOU?

Vraag een willekeurige voorbijganger wat de bibliotheek voor hem/haar betekent en je krijgt vaak te horen: daar kun je boeken lenen! Sommige mensen vertellen dat ze vroeger naar de bieb gingen als ze een spreekbeurt moesten houden. Daar vond je alles wat je maar wilde weten. En dat hoorde ook echt bij de bibliotheek, nu nog trouwens. Maar de bibliotheek is tegenwoordig zo veel meer. Het is ook een ontmoetingsplek. Een plek om te werken, studeren en leren. Een plek voor praktische hulp. En een plek om je te laten inspireren.

De functie van de bibliotheek is door de komst van het internet wel veranderd. Natuurlijk kom je nog steeds naar de bieb om boeken te lenen of als je een spreekbeurt moet houden. Maar wist je dat je ook een cursus poëzie kunt volgen? Of samen met je (klein)kind naar een spannend verhaal luisteren? En weet je niet hoe je je rijbewijs moet laten verlengen? Of heb je vragen over je studiefinanciering of DigiD? Ook dan kun je bij de bieb terecht.

Nederland zou Nederland niet zijn als dit alles niet in een wet zou zijn vastgelegd. Iedere inwoner van Nederland heeft het recht om gebruik te maken van de openbare bibliotheek. Dat staat in de Bibliotheekwet. In deze wet, voluit Wet Stelsel Openbare Bibliotheken (WSOB), staan 5 kernfuncties voor bibliotheken omschreven. De eerste functie is eigenlijk de klassieke uitleenfunctie, terwijl de andere functies gaan over het gebruik van de collectie en de in de bibliotheek aanwezige expertise voor maatschappelijke doelen zoals leesbevordering, de aanpak van laaggeletterdheid en het informeren van burgers.

Wij hebben deze kernfuncties samengevat in onze missie: lezen, leren en dromen! In dit verslag lees je hoe we in 2022 aan deze missie hebben gewerkt.

De vijf kernfuncties van openbare bibliotheken

Ter beschikking stellen van kennis en informatie

Onder andere collecties, informatiebijeenkomsten en informatiepunten

Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie

Onder andere Digisterker, Klik & Tik en Taalhuis

Bezorgen van lezen en het laten kennismaken met literatuur

Onder andere leesclubs, schrijversbezoeken en voorleesactiviteiten

Organiseren van ontmoeting en debat

Onder andere ontmoetingscafés en maatschappelijke en culturele debatten

Laten kennismaken met kunst en cultuur

Onder andere exposities, tentoonstellingen en muziek- en toneelvoorstellingen

Bibliotheekblad organiseerde een schrijfwedstrijd in 2022. Iedereen mocht meedoen, lid van de bieb of niet. De vraag was of de bibliotheek voor iedereen zo bijzonder is. Daar wisten Lena en Amilde wel antwoord op. Zij deden mee aan de schrijfwedstrijd van Bibliotheekblad en vertelden wat de Bibliotheek Bibliorura voor hen betekent. Van deze twee verhalen en de mooiste overige inzendingen werd een boek gemaakt. Hiernaast lees je alvast een klein stukje van de verhalen van de twee Roermondse winnaars. Je kunt dit boek natuurlijk ook bij ons lenen om alles te lezen.

Als ik dan met verkleumde vingers mijn fietsslot dichtdraaide en jouw trappen opliep, werd mijn hoofd leger, mijn borst ruimer. Ik struinde door jouw rekken met boeken, trok er soms eentje met mijn wijsvinger uit, bekeek de kaften. Hoewel ik te schuchter was om mijn medelezers te groeten, voelde ik me wel innig met hen verbonden. Wij lezers delen dezelfde liefde voor boeken en genieten van de vrijheid die onze verbeeldingskracht ons geeft. Ik geniet nog steeds van de bonnetjes en lijstjes die ik tussen de boeken vind en ik ben nog iedere keer blij verrast als er een boek op staat dat ik ook heb gelezen. En ik weet: ook zij verkondigen stellig dat ze nooit ezelsoortjes zouden maken (wat een schande!), maar ook zij doen het stiekem toch.

Lena Claessen (17), Roermond

Op een zonnige woensdagochtend loop ik dan ook de trappen van de bibliotheek op. Ik laat mijn pas activeren en loop er rond als een kind in een snoepwinkel. Met vier boeken onder mijn arm loop ik naar buiten, zweef ik de trappen af met een brede glimlach en fiets ik naar huis. Ik leg ze op een zichtbare plek. Alleen dat al is voldoende. Euforisch voel ik me, trots nog voordat ik een letter heb gelezen.

Amilde Heitzer (57), Roermond

LEESBEVORDERING & LEESPLEZIER

Lezen

Lezen is belangrijk. Hoe meer je leest, hoe meer woorden je tegenkomt. Door herhaling onthoud je woorden beter. Doordat ze in een zin staan, kun je de betekenis van nieuwe woorden beter afleiden en onthouden. Je hoeft niet direct ingewikkelde teksten te lezen, zoals wetenschappelijke tijdschriften. Die zijn vaak zelfs vrij beperkt in hun woordgebruik. Bovendien vergroot lezen je concentratie en je fantasie en krijg je meer kennis over de wereld. Allemaal goede redenen om met nog meer plezier te gaan lezen.

Tijd en aandacht om te lezen

Een rustige plaats en een rustig tijdstip, zonder afleidingen, dat is belangrijk om te kunnen lezen. De meeste lezers weten dit en de favoriete plek voor de meeste mensen is dan ook thuis: in bed of op de bank. Het favoriete moment is 's avonds, om tot rust te komen na een drukke dag.

Boekendienst aan Huis

De dienstverlening van de Boekendienst aan Huis is een initiatief van de gemeente Roermond en richt zich op lezers die niet naar de bibliotheek kunnen komen vanwege ouderdom, ziekte of een handicap. In 2022 maakten 22 inwoners gebruik van deze dienstverlening, zij leende in totaal 2.288 boeken die aan huis bezorgd werden door 13 vrijwilligers. In 2021 leenden hetzelfde aantal mensen 1.821 boeken. Er zijn dus aanzienlijk meer boeken bezorgd in 2022. Het contact tussen de lezer en degene die de boeken komt brengen is erg belangrijk, soms nog belangrijker dan het boek zelf. De vrijwilligers maken een praatje en drinken soms een kopje koffie en vervullen zo een belangrijke sociale functie.

BOEKSTART

Voorlezen

Leren lezen begint met voorlezen. Heeft het zin om voor te lezen aan de allerkleinsten? Jazeker! Baby's en peuters zijn van nature nieuwsgierig. Hoe eerder kinderen in aanraking komen met boeken en voorlezen, hoe beter. Kinderen leren een boek vast te houden en letters te herkennen. Wist je dat jonge kinderen aan wie dagelijks wordt voorgelezen, tegen de tijd dat ze naar de kleuterschool gaan bijna 300.000 nieuwe woorden hebben gehoord?

Baby's kunnen meer dan je denkt

Al vanaf de eerste dag luistert een baby naar je stem. In het eerste jaar ontwikkelt een kind zich snel en leert veel nieuwe dingen. Daar speelt BoekStart op in. Als een baby ongeveer 3 maanden is, krijgen de ouders van de gemeente een speciale bon voor het BoekStartkoffertje. Met deze bon gaan ze naar de bibliotheek, maken de baby lid en ontvangen het gratis BoekStartkoffertje met daarin twee leuke boekjes. Je kunt natuurlijk ook zonder bon je kindje gratis lid maken.

*In 2022 zijn er
147 BoekStartkoffertjes
opgehaald.*

BoekStartcoaches

Onze BoekStartcoaches zijn in coronatijd gestart met een open spreekuur. Medewerkers van de consultatiebureaus in Roermond en Roerdalen verwijzen ouders van kinderen met een taalachterstand (of het risico op een taalachterstand) door naar dit spreekuur. De BoekStartcoaches maken dan een afspraak met de ouders om uit te leggen wat het belang van voorlezen is, en ze geven tips over boeken, voorlezen en de bibliotheek. Dit spreekuur is een succes, ouders zijn na afloop erg enthousiast.

In 2022 waren er 113 afspraken, die gemiddeld een uur duren.

BoekStart in de kinderopvang

BoekStart heeft ook een programma ontwikkeld voor de kinderopvang. Kinderdagverblijven en peuterspeelzalen die deelnemen aan BoekStart in de kinderopvang besteden structureel aandacht aan (voor)lezen. Pedagogisch medewerkers van deze kinderopvangorganisaties worden door de BoekStartcoaches Anita en Loes van de Bibliotheek Biblitorura opgeleid tot voorleescoördinator. Ze leren hoe ze samen met collega's een aantrekkelijke leesomgeving kunnen creëren, hoe ze ouders kunnen stimuleren om ook thuis meer voor te lezen en ze stellen een voorleesplan op. Collectiespecialisten van Biblitorura zorgen ook dat er een goede, actuele collectie boeken

Met een handtekening bezegelen Sigrid Geurts namens Leef Kind, Noëlle Bleize namens Kinderopvang Roermond, Maasgouw, Echt-Susteren en Jeanine Deckers namens de Bibliotheek Biblitorura de samenwerking.

(Foto John Peters Fotografie)

op de verschillende locaties aanwezig is, en dat medewerkers leren hoe ze met de boeken aan de slag kunnen. Behalve het trainen van de medewerkers hebben de BoekStartcoaches ook nog een workshop Laaggeletterdheid en Meertaligheid georganiseerd voor het management van Kinderopvang Roermond (SKR).

In 2022 hebben we samenwerkingsovereenkomsten afgesloten met de drie grootste kinderopvang-organisaties in ons werkgebied

LEESPLEZIER IN HET ONDERWIJS

Bibliotheek op school

Met de Bibliotheek op school slaan het onderwijs, de bibliotheek en de gemeente de handen ineen en komt er dagelijks aandacht voor leesplezier en mediawijsheid op school én thuis. We willen kinderen en jongeren stimuleren om meer te lezen. En ze leren om beter en verstandiger om te gaan met internet, sociale media en games. De bibliotheek helpt op basisscholen en middelbare scholen om deze doelen te bereiken. Dat doen we met deskundige leesconsulenten, inspirerende boeken en een goede digitale lees- en leeromgeving.

de Bibliotheek
op school

Primair onderwijs

We werken samen met 23 scholen voor primair onderwijs in Roermond en Roerdalen. De bibliotheek zorgt ervoor dat er een aantrekkelijke fysieke collectie materialen op school aanwezig is en dat op elke school gedurende minimaal één dagdeel een leesconsulent van de bibliotheek aanwezig is. Deze leesconsulent ondersteunt leerkrachten, voert leesbevorderende activiteiten uit op school en geeft leestips aan ouders via o.a. ISY, het digitale platform dat scholen gebruiken om met ouders te communiceren.

Voortgezet onderwijs

Behalve met de scholen voor primair onderwijs, werken we ook samen met twee middelbare scholen: Wings Niekée en B.C. Broekhin. Aan elke Bibliotheek op school is een medewerker van de bieb verbonden die het team begeleidt en leesactiviteiten op school verzorgt. Je kunt de lessen Nederlands op heel veel manieren nog leuker maken. In 2022 hebben we bijvoorbeeld samen met de ECI Cultuurfabriek de jongereneditie van Van Boek naar Doek georganiseerd. De tweedejaars leerlingen van Wings Niekée en B.C. Broekhin lazen eerst het boek *The Hate U Give* van Angie Thomas en kwamen een middag naar de ECI voor een spoken word optreden van Brohlin Coumans en bekeken de boekverfilming. Het boek en de film gaan o.a. over racisme, opgroeien tussen twee werelden, verliefdheid en identiteit. De leerlingen waren erg enthousiast. *'Het was een mooie film en ik vond het interessant dat er actieve en romantische momenten waren. De film zelf heeft een mooie betekenis'*, aldus een van hen. Ook werd er gesproken over de verschillen tussen boek en film. Een van de leerlingen: *'Het boek en de film zijn heel anders. Ik merkte duidelijke verschillen'*.

V.l.n.r.: Nederlands docenten Vivienne van der Pot-Hermans (mbo Yuverta Roermond), Chantal Aerts (vmbo Yuverta Roermond), Jeanine Deckers (directeur de Bibliotheek Biblorura) en Chantal van de Eertwegh (Programmaleider Educatie de Bibliotheek Biblorura)

Beroepsonderwijs

Op 13 december 2022 is een samenwerkings-overeenkomst getekend met Yuverta, een groenopleiding voor vmbo en mbo. In de loop van 2023 komt hier een Bibliotheek *op school*, voor ons wordt dit een eerste ervaring met het (v)mbo. Naast een structurele samenwerking in de vorm van de Bibliotheek *op school* hebben we ook op incidentele basis samengewerkt met het beroepsonderwijs. In het schooljaar 2021/2022 gaven een aantal leesconsulenten gastlessen op de Fontys Hogeschool in Venlo, bij de studenten van de Pabo. Per les waren 51 studenten (1^e- en 2^e-jaars en deeltijdstudenten) uitgenodigd.

De lessen gingen over de bibliotheek, lezen en leesplezier en hoe je als aankomend leerkracht kinderen motiveert om met plezier te lezen.

Workshops

Daarnaast hebben we workshops georganiseerd voor mbo'ers van de Gilde Opleidingen. Eerstejaars studenten van de opleiding Onderwijsassistent en de opleiding Pedagogisch Medewerker in de kinderopvang kwamen naar de bibliotheek en volgden een workshop van 1,5 uur over voorlezen, het belang van voorlezen en natuurlijk kregen ze voorleestips. Deze workshops werden gegeven door een leesconsulent en een BoekStartcoach. In totaal zijn er twee groepen van de opleiding voor Onderwijsassistent en twee groepen van de opleiding Pedagogisch Medewerker in de kinderopvang op bezoek geweest.

In 2022 hebben 100 leerlingen de workshops gevolgd.

Schrijversbezoeken

Een andere manier om kinderen enthousiast te maken voor lezen is een ontmoeting met een echte schrijver, daarom organiseren we jaarlijks schrijversbezoeken voor de scholen. In 2022 hebben de volgende schrijvers de scholen bezocht: Sanne Roosenboom, Mark Janssen, Pieter Koolwijk en Marc ter Horst.

LEESBEVORDERINGSCAMPAGNES

Boekenbaas

Het project Boekenbaas is een groot succes en we hebben met hulp van Dieuwertje een waardige opvolger gezocht. Kinderen van de basisscholen in Roermond en Roerdalen werd gevraagd om een filmpje te sturen waarin ze laten zien waarom zij onze Boekenbaas moeten worden. We kregen een hoop leuke reacties en de nieuwe Boekenbaas van 2022-2023 is Mila van de Montessori Basisschool in Roermond geworden. We zijn naar haar school gegaan om haar te verrassen. Jeanine (directrice Bibliorura), Dieuwertje (boekenbaas 2021-2022), de ouders van Mila, Hanneke (van kinderkrant Het Roertje), John (de fotograaf) en Marsha en Eefje (onze leesconsulenten) waren er allemaal bij.

Mila ontving een medaille en een sjerp en schrijfster Sanne Rooseboom had zelfs een filmpje gestuurd waarin ze Mila feliciteerde. We hebben de middag gezellig afgesloten met een lekkere traktatie voor iedereen.

Nationale Voorleeswedstrijd

De Nationale Voorleeswedstrijd is de spannendste leesbevorderingscampagne voor groep 7 en 8. Kinderen nemen het tegen elkaar op in verschillende wedstrijdrondes. Kinderen leren hierbij veel van elkaar en het wedstrijdelement spreekt erg aan. De plezierige spanning én het enthousiasme van de supporters maken de wedstrijd onvergetelijk voor leerlingen.

Natuurlijk is de Nationale Voorleeswedstrijd ook een superbelangrijke tool om het leesplezier te stimuleren. Nederlandse scholieren behoren namelijk tot de minst gemotiveerde lezers wereldwijd. Zowel de leesmotivatie als de leesvaardigheid neemt af onder jongeren en daarmee groeit het risico op laaggeletterdheid. Aandacht hieraan besteden is dus cruciaal, zodat taalachterstanden, studie- en communicatieproblemen voorkomen kunnen worden. Voorkomen is ten slotte beter dan genezen. De Nationale Voorleeswedstrijd is een initiatief van Stichting Lezen in samenwerking met de bibliotheken. De betrokken organisaties willen met de wedstrijd een breed publiek laten zien dat voorlezen niet alleen belangrijk, maar vooral ook heel erg leuk is. In tegenstelling tot vorig jaar mogen in 2022 de finalisten weer voorlezen voor publiek. De Bibliotheek Bibliorura organiseerde twee keer een lokale voorleeswedstrijd, op 24 en 31 januari. Tijdens deze wedstrijden streden de beste voorlezers van de scholen uit Roermond en Roerdalen met elkaar om de titel beste voorlezer. De winnaars van beide wedstrijden gingen door naar de regionale voorronde op 21 april in het Royal Theater in Roermond.

De 11-jarige Mila van de Montessorischool in Roermond is de nieuwe Boekenbaas.

Namens de Bibliotheek Bibliorura deden Robin Moers van BS Willem de Zwijger, Lieve Keser van OBS de Stapsteen, Laura Heemskerk van OBS Aan de Roer en Tygo van Pol van BS De Hovenier mee.

In 2022 was de landelijke finale op 25 mei in Tivoli Vredenburg in Utrecht.

Het Roertje

Het Roertje is sinds april 2022 de lokale kinderkrant voor alle kinderen van 7 tot en met 12 jaar in de gemeenten Roermond en Roerdalen. De papieren uitgave verschijnt acht keer per jaar en wordt verspreid via alle 25 basisscholen, 5 scholen voor speciaal onderwijs en openbare gelegenheden (oplage 4500). Het Roertje is voor alle kinderen gratis. Zo kunnen alle kinderen de krant lezen, arm of rijk, uit welk gezin ze ook komen, in welk gebied of welke buurt ze ook wonen of naar welke school ze ook gaan. Het Roertje is niet alleen superleuk om te lezen, de kinderkrant streeft ook een aantal belangrijke doelen na. Wij ondersteunen deze kinderkrant omdat we het een mooie manier vinden om het lezen te bevorderen. Het nieuws is heel lokaal en is gericht op kinderen in ons werkgebied. We ondersteunen de krant door in elk nummer een pagina met informatie over lezen en de bibliotheek te sponsoren. We denken ook mee over interessante ontwerpen voor deze artikelen.

‘Zo zie je maar. Lezen is niet alleen nuttig maar ook leuk om te doen.’

DIGITALE INCLUSIE EN DIGITAAL BURGERSCHAP

Digitale samenleving

In maart 2020 slaat de coronacrisis toe. In één klap verandert deze crisis ons leven. De digitalisering van onze samenleving gaat nu wel heel erg snel. We gaan met z'n allen thuiswerken en ook een deel van de zorg wordt digitaal verleend. Deze digitalisering brengt niet alleen kansen en mogelijkheden met zich mee, maar ook uitdagingen.

Nederlanders doen het goed wat digitale vaardigheden betreft. 80% van de Nederlanders beschikt over digitale vaardigheden. Maar dat betekent ook dat 20% van de Nederlanders geen of lage digitale vaardigheden heeft. Denk aan mensen die niet kunnen lezen en schrijven. Die kunnen logischerwijs ook niet omgaan met computers. Maar ook mensen die wél kunnen lezen en schrijven vinden het lastig.

DigiD

Bij de overheid kun je vrijwel alles digitaal regelen. Ook steeds meer banken sluiten filialen, want je kunt immers online bankieren. En wil je weten wie de goedkoopste zorgverzekering heeft, dan ga je naar een vergelijkingssite. Heel veel informatie, diensten en producten vind je dus online. Het is dus noodzakelijk dat mensen digitaal vaardig zijn. Je moet met een pc, tablet of smartphone kunnen omgaan, de juiste informatie weten te vinden, maar ook veilig internetten.

Geen digitale vaardigheden en toegang tot het internet hebben, kan leiden tot isolatie. De noodzaak om mensen met beperkte digitale vaardigheden te helpen hun vaardigheden verder te ontwikkelen, is door de coronacrisis nog duidelijker geworden. Het is belangrijk dat zij dichtbij huis en laagdrempelig hulp kunnen krijgen. Het liefst op plekken waar ze toch al komen: in een zorgcentrum, in het gemeentehuis maar ook in de bibliotheek.

IDO

IDO staat voor Informatiepunt Digitale Overheid. Je kunt bij dit informatiepunt terecht met vragen over alles van de overheid wat je via de computer moet regelen. Denk aan vragen over toeslagen, AOW, uitkering, belasting, rijbewijs en zorg. Tijdens dit spreekuur helpt onze consulent basisvaardigheden je op weg bij het vinden van informatie op internet en verwijst door naar de juiste instantie.

In 2022 hebben 122 mensen van dit spreekuur gebruik gemaakt.

Munsterabdij

De Munsterkerk begon in 1115 met een vrouwenabdij onder een bisschop van Selm stichtte de abdij werd in 1140 door de bisschop van Walsleben, Hendrik van Walsleben, overgenomen. Hij liet hier een klooster bouwen dat nu de Munsterkerk is. Het klooster was een van de belangrijkste kloosters in de Nederlanden.

Historiehuis

In de bibliotheek is ook het Historiehuis gevestigd: het museum over de geschiedenis van de stad Roermond. Het gemeentearchief is verantwoordelijk voor het inhoudelijke deel van het Historiehuis en de Bibliotheek Biblorura faciliteert en beheert. De vaste opstelling van het museum is eind 2019 geheel opnieuw ingericht. Naast de vaste exposities worden er elk jaar wisselende tentoonstellingen georganiseerd. Vanwege wisselingen op personeelsgebied is de wisselexpositie gedurende het hele jaar 2022 niet gewisseld en is de tentoonstelling die in december 2021 werd geopend, blijven staan. Dit is de tentoonstelling **Natuurkracht - Het landschap en de natuur als drijfveer voor Roermondse ontwerpers (1849 – 1949)**. In het Historiehuis zelf is een tijdelijke, reizende tentoonstelling geplaatst over het rampjaar 1672.

EEN LEVEN LANG LEREN

Basisvaardigheden

Kunnen lezen, schrijven, rekenen en omgaan met digitale technologie is onmisbaar in de huidige samenleving. Niet iedereen beheerst deze basisvaardigheden. Dit zijn niet alleen mensen voor wie Nederlands een tweede taal is, maar ook mensen voor wie Nederlands de moedertaal is. Bovendien wijzen studies uit dat de ontwikkeling van onder meer de leesvaardigheid bij jongeren steeds achteruitgaat. Dit betekent dat er een grote groep mensen is die laaggeletterd is. Het tegengaan van laaggeletterdheid en het bevorderen van basisvaardigheden vraagt om een brede, integrale aanpak. Als bibliotheek vinden we het belangrijk dat iedereen zich optimaal kan ontwikkelen.

Cursus- en activiteitenprogramma

Basisvaardigheden heb je dus hard nodig. Daarom organiseert de Bibliotheek Bibliorura verschillende activiteiten en cursussen. Hierbij werken we ook samen met andere organisaties. Op deze manier helpen we mensen hun zaakjes zelf te regelen.

digiTaalhuis

Het digiTaalhuis is er voor iedereen die moeite heeft met lezen, schrijven of spreken in de Nederlandse taal. Ook leer je er beter omgaan met de computer en het internet. Het digiTaalhuis organiseert verschillende activiteiten:

> Het Taalcafé

Het Taalcafé is er voor iedereen die beter Nederlands wil leren spreken. Tijdens het Taalcafé oefen je samen de Nederlandse taal en je leert andere mensen kennen. We praten over verschillende onderwerpen, zoals feestdagen, het nieuws, landen en culturen. Het Taalcafé is elke week en de toegang is gratis.

> Het Spreekuur

Heb je vragen over taal en schrijven. Of heb je hulp nodig bij het gebruiken van een Computer? Kom dan naar Het Spreekuur. We luisteren goed naar je vraag en kijken samen welke hulp nodig is. Bijvoorbeeld een cursus in de bibliotheek of bij een andere organisatie.

> Klik & Tik

Tijdens de cursus Klik & Tik leer je met de computer of tablet omgaan. Je leert bijvoorbeeld hoe je een e-mail stuurt, hoe je iets koopt op internet of hoe je betaalt op internet. Je volgt de cursus in jouw eigen tempo.

› De cursus 'Werken met de digitale overheid'

Steeds meer zaken bij de overheid moeten tegenwoordig met de computer geregeld worden. Hiervoor heb je een DigiD nodig. Maar hoe werkt dat nou eigenlijk, zo'n DigiD? Tijdens deze cursus leer je hoe je een DigiD aanvraagt en veilig gebruikt. Ook bezoeken we diverse websites van de overheid, waaronder die van de gemeente. Je leert bijvoorbeeld hoe je online een afspraak maakt of een wijziging doorgeeft. De cursus bestaat uit vier bijeenkomsten van twee uur. De cursus wordt gegeven in de bibliotheek in Roermond en in de gemeente Roerdalen. De cursus is gratis en je hoeft geen lid te zijn van de bibliotheek. Het is belangrijk dat je al enige kennis hebt van de computer en het internet en dat je de Nederlandse taal goed beheerst.

Roerdalen

We hebben nu een centrale plek voor de inwoners van Roerdalen om een cursus Klik & Tik of Digisterker te volgen. Deze cursussen zijn zo populair dat er een wachtlijst is ontstaan. We hebben 9 cursussen in Roerdalen georganiseerd: 5 Digisterker en 4 Klik & Tik cursussen.

› De collectie

Voor iedereen die lezen lastig vindt, of Nederlands aan het leren is, staan er in de bibliotheek boeken en kranten in makkelijk Nederlands. Deze boeken en kranten hebben korte zinnen en makkelijke woorden. We hebben ook lesmaterialen om beter Nederlands te leren en materialen voor taalvrijwilligers.

Cursisten Werken met de digitale overheid

Intermediair

De bibliotheek is een plek waar inwoners zich kunnen ontwikkelen. Het is een ontmoetingsplek. Dé plek waar je hulp krijgt als je vragen hebt. Wij vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen, zich niet buitengesloten voelt, of de vaardigheden mist om onafhankelijk te kunnen functioneren.

Wij zijn er om mensen een duwtje in de rug te geven, maar niet iedereen weet de weg naar de bieb te vinden. Daarom werken we ook veel samen met partners. De bibliotheek is een intermediair. Wij helpen mensen bij het zoeken van informatie. Samen bezoeken we de website en we laten zien waar de informatie staat. Heeft iemand een vraag waarop wij geen antwoord hebben, of waarbij wij niet mogen helpen (vanwege de privacywet), dan verwijzen wij mensen door naar de juiste organisatie of plek.

**‘Zo zie je maar weer,
de bibliotheek is zoveel
meer dan een plek
waar je boeken leent.’**

DR MEN

ACTIVITEITEN

We beginnen het jaar altijd met de **Nationale Voorleesdagen**. In 2022 stond de campagne in het teken van het prentenboek *Maar eerst ving ik een monster* van Tjibbe Veldkamp en Kees de Boer. Dit verhaal gaat over een jongetje dat moet gaan slapen maar steeds meer monsters verzint die hij nog moet vangen. En daarna moet hij de soldaten vangen die de monsters komen halen. De verteller probeert het verhaal steeds af te ronden, maar dat valt niet mee met zo'n slimme hoofdpersoon! Speciaal voor de Nationale Voorleesdagen hadden we een theatervoorstelling van *Maar eerst ving ik een monster* geboekt. Vanwege de corona-maatregelen kon de voorstelling helaas niet met publiek plaatsvinden. Maar niet getreurd, via een livestream kon iedereen thuis vanaf de bank kijken naar de voorstelling met Marianne van Houten! Er waren 43 kijkers.

Voor het **eerste Breinstein Kindercollege** van Bibliorura hadden we de Dierenambulance Midden-Limburg op bezoek en dat was erg interessant! Twee medewerkers vertelden over wat ze zoal doen in hun werk, gaven ons tips over wat we kunnen doen als we een dier vinden en vertelden verhalen over geredde dieren. De kinderen mochten ook met konijn Bobbie knuffelen en een kijkje nemen in de dierenambulance.

Het **tweede Breinstein Kindercollege** werd verzorgd door Brandweer Montfort. De kinderen kregen informatie over de brandweer, ze mochten de enorm

zware kleding dragen, in de brandweerwaggen zitten en met water spuiten!

En omdat de middag met de Dierenambulance zo geslaagd was hebben we ze nog een keer uitgenodigd voor ons **derde Breinstein Kindercollege** tijdens de Kinderboekenweek. Het waren drie leuke en leerzame middagen!

HOVO is sinds 1990 de onderwijsinstelling die cursussen en lezingen organiseert voor iedereen die zich wil verdiepen in kunst, cultuur, filosofie, geschiedenis, psychologie, exacte vakken en meer. Wel op academisch niveau, maar zonder verplichtingen en tentamens. Samen met HOVO Limburg hebben we in 2022 een prachtig educatief programma in de bibliotheek georganiseerd. De vakbekwame en bevlogen docenten van HOVO gaven lezingen over: ophef door een boek, ode aan Oekraïne, de functie van de darmen, Limburgse kastelen, en gezond ouder worden.

Elke tweede zaterdag van de maand wordt er in de bieb voorgelezen aan kinderen van 3 t/m 7 jaar. In 2022 werd er behalve door **Lila Violet en Jaap Aap** ook voorgelezen door leesconsulenten en gastvoorlezers. In 2022 hoefden we gelukkig niks te annuleren en werd er elke maand voorgelezen. In 2022 is ook een start gemaakt met voorlezen in andere talen, als eerste hebben we voorgelezen in het Duits. Daarvoor gebruiken we gastvoorlezers.

De Boekenweek werd uitgesteld naar april, maar wij vierden in maart toch onze liefde voor het boek. En dat deden we met niemand minder dan Annejet van der Zijl! Zij schreef bestsellers als *Sonny Boy*, *Anna, het leven van Annie M.G. Schmidt* en *De Amerikaanse prinses* en onlangs verscheen haar nieuwste boek *Fortuna's kinderen*. Ze werd geïnterviewd door Frans Pollux bij De Gasterij van Kasteel Aerwinkel in Posterholt. We hadden een volle zaal met 62 bezoekers.

Voor de **Mediawijze Weken** kwam Klaar Mous van Vlogfeest samen met gastvlogger Ibrahim Doslu van @contentfabriek naar de bibliotheek. Tijdens 'Het Vlogfeest' kregen de kinderen tips om zelf video's te maken en ze gingen zelf aan de slag met het maken van leuke films. Natuurlijk was het ook een goed moment om in gesprek te gaan over de leuke en minder leuke kanten van social media.

Maria Genova was te gast op het BC Broekhin. Daar gaf ze een lezing over hacken en cyber security. Veel leerlingen waren zich niet bewust van wat een hacker allemaal kan via Whatsapp. Hackers weten zelfs foto's van virussen te voorzien. Een leuke informatieve middag!

Boeken en films vertellen allebei verhalen. Toch gaat een schrijver heel anders te werk dan een filmmaker. Waarom zijn boekverfilmingen zo populair en is er tegelijkertijd zoveel discussie over? Hoe worden de verschillen tussen woord en beeld overbrugd? En is een verfilming een verrijking van het verhaal of juist eerder een verarming? Met **Van Boek naar Doek** zetten de Bibliotheek Bibliorura en ECI Cultuurfabriek verfilmde boeken centraal. In 2022 zetten we het boek *Muidhond* van Inge Schilperoord en het autobiografische boek *Sprakeloos* van de Vlaamse schrijver Tom Lanoye in de schijnwerpers.

Bij *Muidhond* was er een introductie door neerlandicus Lex Tulfer en een gesprek met een forensisch psycholoog van TBS-kliniek De Rooyse Wissel en een nagesprek met regisseur Patrice Toye. Voor *Sprakeloos* was er een nagesprek met neuroloog Dr. Mary-Lou van Goor van het Laurentius Ziekenhuis.

De Schrijfwerkplaats is een project creatief schrijven voor mensen die Nederlands leren. Dit project van literatuurorganisatie Wintertuin, aangesloten bij De Nieuwe Oost, wordt mede mogelijk gemaakt dankzij een bijdrage van Literatuur Vlaanderen, het Nederlands Letterenfonds en de Taalunie. De Roermondse editie werd uitgevoerd in samenwerking met de Bibliotheek Bibliorura.

De presentatie van de bundel 'Nieuwe mond' vond plaats tijdens het Taalcafé. Deze bundel bevat onder andere de teksten van Abu Mansaray, Nasser en Dana Spunda, drie deelnemers aan de Roermondse editie van de Schrijfwerkplaats. Alle drie wonen ze sinds enige tijd in Limburg, leren Nederlands en hebben professionele schrijfbambities. In de Roermondse bibliotheek werkten zij tien weken lang aan hun eigen, Nederlandstalige verhalen en gedichten onder begeleiding van schrijvers Lana Nasser en Merlijn Huntjens. De beste teksten zijn gepubliceerd in de bundel, die tevens teksten bevat van de Antwerpse editie van de Schrijfwerkplaats. Stripmaker en illustrator B. Carrot maakte bijpassende illustraties. Tijdens de presentatie droegen Abu, Nasser en Dana enkele van hun teksten voor. Ook hun docenten Lana en Merlijn kwamen kort aan het woord, evenals Noortje Kessels, programmamaker van literatuurorganisatie De Nieuwe Oost | Wintertuin. Abu en Nasser droegen ook voor en werden geïnterviewd tijdens het **As Equals Festival** in november in de ECI Cultuurfabriek.

De tweede landelijke **BoekStartdag** was een groot succes. Deze hele dag staat in het teken van het voorlezen aan baby's en peuters. We hadden een aantal bijzondere gasten uitgenodigd. In de ochtend lazen Lila Violet en Jaap Aap voor en er was een sessie prentenboekenyoga met Gidian en Femke van Studio Slingeraap. Kim Moenis van Ukkie Dukkies was ook van de partij en verzorgde twee Muziek voor Ukkies-workshops. Tussen de activiteiten door was ook Nijntje in de bibliotheek aanwezig en zij vond het heel leuk om met alle kinderen en papa's en mama's op de foto te gaan!

In oktober vieren we altijd de **Kinderboekenweek**. Dit jaar was het thema Gi-ga-groen en daarom stond ons activiteitenprogramma helemaal in het teken van dieren en de natuur. Kinderen van 3-7 jaar konden in de bibliotheek genieten van gi-ga-groen voorlezen met Lila Violet en Jaap en een avontuurlijke boswandeling i.s.m. IVN Natuureducatie maken in Nationaal Park de Meinweg. En voor kinderen van 8-12 jaar was er een BreinStein Kindercollege over de dierenambulance en een educatieve voorstelling van Matyas Bittenbinder en Barend Last in het Royal Theater. Alle ouders en kinderen hingen aan de lippen van deze superenthousiaste kerels! Ze vertelden over allerlei dieren die giftig zijn en dat we in Nederland niets te vrezen hebben voor giftige dieren. Aan het einde lieten ze hun huisdieren zien: een miljoenpoot, maar ook een koningspython.

Voor **Nederland Leest** was Oek de Jong bij ons te gast. Hij werd in het Royal Theater geïnterviewd door journalist en presentator Leon Verdonschot. Ze spraken onder andere over het onlangs verschenen boek *Man zonder rijbewijs*. Hierin beschrijft Oek de Jong hoe hij op latere leeftijd alsnog rijles neemt in zijn woonplaats Amsterdam. Een verrassend memoir vol humor en zelfspot over jong zijn en ouder worden.

Oek vertelde ook openhartig over zijn jeugd en zijn leven in Amsterdam.

In het voorjaar van 2022 vonden de laatste bijeenkomsten plaats van de poëzies cursus **Poëzie met Meity**, die in september 2021 van start is gegaan. In deze cursus verdiepten deelnemers zich in het lezen en schrijven van poëzie onder begeleiding van de in Roermond woonachtige dichteres Meity Volke. In zes bijeenkomsten bij de bibliotheek maakten de cursisten kennis met de werken van bekende Nederlandse dichters als Ester Naomi Perquin, Jean Pierre Rawie en Marieke Lucas Rijneveld.

De cursus was zo'n succes dat in september 2022 de leesclub **Poëzie met Meity** van start ging. Hierin bespreken deelnemers telkens een andere bundel van een hedendaagse dichter. Deze leesclub wordt ook begeleid door dichteres Meity Völke.

Naast de Poëzieleesclub zijn er ook nog twee andere **leesclubs** actief binnen de bibliotheek. De ene club legt de nadruk op literatuur en de analyse van de gelezen boeken. Deze leesclub wordt begeleid door (oud)docenten Nederlands. In de andere leesclub worden wat lichtere werken besproken waarbij er vooral veel aandacht is voor de beleving van het gelezen boek is. Deze deelnemers bereiden om beurten zelf de bespreking voor. In totaal hebben deze leesclubs 18 deelnemers.

Warme kamers

In de maanden november en december hebben we ons aangesloten bij de actie 'Warme kamers' van het Leger des Heils. Een warme plek is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Daarom willen wij van de Bibliotheek Biblorura iedereen eraan herinneren dat je bij ons altijd welkom bent. We zijn een openbare plek, waar je gewoon naar binnen kunt stappen. Om te studeren of te werken, om een praatje te maken of om een vraag te stellen. Maar ook om door de krant te bladeren, langs de boekenkasten te dwalen en om een boek te lezen. Ook als je geen lid bent! Wij brengen dit nog eens extra onder de aandacht met het postergedicht van Geertje Veenstra (vormgeving door Peter Bakker) van de Bibliotheek Biblionet Groningen.

Mei Meetmaand

In samenwerking met de Hartstichting konden bezoekers in de maand mei elke donderdag tot en met zaterdag hun bloeddruk laten opmeten in de bibliotheek. Op de eerste verdieping was een vrijwilliger van de Hartstichting aanwezig om mensen te helpen en informatie te geven. Het doel van deze maand is om het belang van preventief meten van de bloeddruk onder de aandacht te brengen. In totaal hebben 87 mensen hun bloeddruk laten meten: 31 gericht, 56 spontaan.

Open Monumentendagen

Ook dit jaar wapperde de monumentenvlag weer tijdens de Open Monumentendagen in september. De bibliotheek is 7 dagen in de week toegankelijk maar omdat we een gemeentelijk monument zijn, besteden we tijdens deze dagen wat extra aandacht aan het gebouw. Ter gelegenheid van deze dagen hebben we een flyer laten maken waarin in het kort de geschiedenis van het gebouw beschreven wordt.

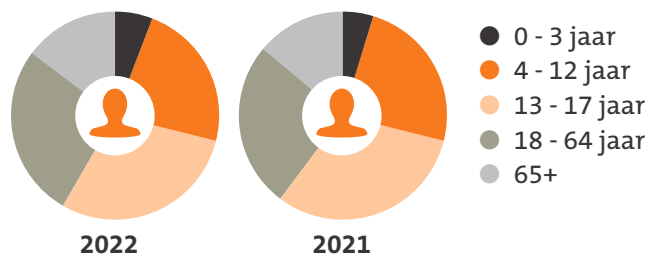
Cuypers-geocache

In de bibliotheek ligt al jaren een geocache verstopt. Ter gelegenheid van het Cuypersjaar is in 2021 een nieuwe, speciale geocache gemaakt, in samenwerking met Roercache. Voor deze cache moeten een paar puzzels voor en in het gebouw worden opgelost.

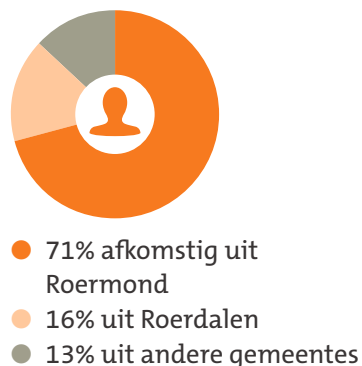

2022 IN CIJFERS

Verdeling leden naar leeftijd:

Leden:

TOP 5

Top 5 van best geleende boeken in 2022:

- 1 De zevende zus
Lucinda Riley
- 2 De zilverboom
Lucinda Riley
- 3 Ik ga leven
Lale Gül
- 4 Sophia's wens
Corina Bomann
- 5 Fortuna's kinderen
Annejet van der Zijl

1.301

**deelnemers aan
cursussen en spreekuren**

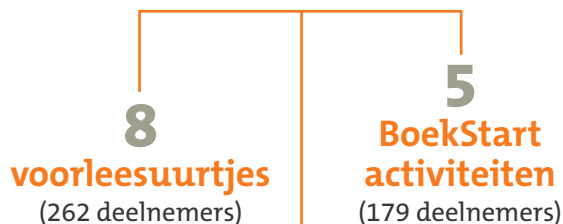
	Aantal	Aantal deelnemers
Taalcafé	50	965
Rondleidingen	5	75
Taalabonnementen	31	31
Spreekuur digiTaalhuis		23
Cursus: Digisterker (elk 4 bijeenkomsten)	8	43
Cursus: Klik & Tik (elk 6 bijeenkomsten)	8	42
Spreekuur IDO		122

32

**activiteiten georganiseerd
door de bibliotheek**

(met in totaal 1.144 deelnemers)

4

**Gi-Ga-Groene activiteiten
in de Kinderboekenweek**

(292 deelnemers)

Social Media

1.700

759

284

627

12

verzonden nieuwsbrieven

2022 was een jaar waarin we weer veel leuke activiteiten hebben georganiseerd, nieuwe leden hebben mogen verwelkomen, samenwerkingen tot stand hebben gebracht, cursussen hebben gegeven en trainingen afgerond.

**‘Voor 2023 geldt:
blijf lezen, leren
en dromen.’**

de Bibliotheek Bibliorura

Neerstraat 11-13

6041 KA Roermond

📞 T +31 (0)475 519 000

✉ info@bibliorura.nl

🌐 www.bibliorura.nl

Colofon

Redactie: de Bibliotheek Bibliorura

Foto's: de Bibliotheek Bibliorura, John Peters

Vormgeving: Studio Done, Maureen Nikkessen-Fusers

© Uitgave van de Bibliotheek Bibliorura mei 2023

De Bibliotheek Bibliorura heeft de inhoud van dit jaarverslag met de grootste zorg samengesteld. Desondanks kunnen we geen garanties geven met betrekking tot de volledigheid, juistheid of actualiteit van de informatie in dit document.

We kunnen niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van deze informatie of voor de gevolgen van het gebruik daarvan.

Aan de gegevens in dit jaarverslag kunnen geen rechten worden ontleend.